

[Domov](#) > ... > [Sodni Postopki](#) > [Uredba o Digitalizaciji – Uradna Obvestila Držav Članic](#) > Lithuania

Uredba o digitalizaciji – uradna obvestila držav članic

Vsebino zagotavlja

Litva

Litva

Ta stran vsebuje informacije o uradnih obvestilih, ki jih države članice pošljejo v skladu z Uredbo (EU) 2023/2844.

1. Nacionalni portali informacijske tehnologije za komunikacijo s sodišči ali drugimi organi

Javne elektronske storitve (PES) informacijskega sistema litovskih sodišč (v nadaljnjem besedilu: sistem LITEKO): Portal e-storitev litovskih sodišč (v nadaljnjem besedilu: portal EPP) ([EPP – Domov \(teismas.lt\)](#)).

Državljeni Republike Litve, pravne osebe, registrirane v Litvi, osebe, ki zakonito prebivajo v Litvi, ter pravne osebe, registrirane v drugih državah, so skupaj s tujimi državljani in njihovimi zastopniki pooblaščenji za dostop do portala EPP. (točka 19.1 sklepa direktorja nacionalne sodne uprave št. 6P-141-(1.1) z dne 17. septembra 2015 o odobritvi pravilnika o opravljanju javnih elektronskih storitev v informacijskem sistemu sodišč Republike Litve (v nadaljnjem besedilu: pravilnik LITEKO PES).

Sistem LITEKO je namenjen elektronski obdelavi podatkov o zadevah, ki jih obravnavajo in ki so jih obravnavala litovska sodišča, beleženju napredka postopkov ter zagotavljanju mediacije in javnih elektronskih storitev, kot je določeno v veljavni zakonodaji (odstavek 5 predpisov informacijskega sistema litovskih sodišč, odobrenih s sklepom direktorja nacionalne sodne uprave št. 6P-112-(1.1) z dne 28. novembra 2011) (v nadaljnjem besedilu: predpisi LITEKO). Storitve so opredeljene kot javne elektronske storitve, ki jih sodišča Republike Litve zagotavljajo prejemnikom storitev z uporabo podsistema LITEKO PES (točka 3.1 pravilnika LITEKO PES).

Do računa podsistema LITEKO PES je mogoče dostopati z uporabo SIRIP (platforme za interoperabilnost državnih informacijskih virov), ki omogoča identifikacijo uporabnika storitev prek zunanjih sistemov z osebno izkaznico z integriranimi kvalificiranimi digitalnimi potrdili, sistemom spletnega bančništva poslovnih bank, osebnim kvalificiranim digitalnim potrdilom ali podatki za prijavo za osebno identifikacijo, ki jih izda sodišče (odstavek 5 pravilnika LITEKO PES).

Uporabniki, ki prvič uporabljajo LITEKO PES, se morajo seznaniti s pravili, ki urejajo uporabo LITEKO PES, priročnikom za uporabnike storitve, ki je na voljo v računu prejemnika storitve (v nadaljnjem besedilu: priročnik za uporabnike), in pravili, ki so v njem določena, ter jih upoštevati, storitve pa morajo uporabljati le v mejah pravic, podeljenih uporabniku, pri čemer morajo v podsistem LITEKO PES predložiti pravilne podatke o prejemniku storitve, uporabniku storitve in druge podatke, ki so potrebni za opravljanje storitev in jih lahko uporabnik storitve ureja. V primeru sprememb teh podatkov mora uporabnik storitve posodobiti račun najpozneje naslednji delovni dan, predložiti dokumente v podsistem LITEKO PES v obliki, ki je določena v priročniku za uporabnike, in berljiva pri reprodukciji prek podsistema LITEKO PES, se vzdržati vseh dejanj, katerih namen je spremeniti, prekiniti ali kako drugače ovirati delovanje podsistema LITEKO PES, ter ne sme kršiti pravic in zakonitih interesov tretjih oseb.

2. Nacionalna zakonodaja o videokonferencah v civilnih in gospodarskih zadevah

Uporabo videokonferenc v civilnih in gospodarskih zadevah urejajo:

1. člen 175² zakonika o civilnem postopku Republike Litve (v nadaljnjem besedilu: zakonik o civilnem postopku). Uporaba videokonferenčnih in/ali telekonferenčnih tehnologij;
2. člen 34(7) in (8) zakona o sodiščih Republike Litve (v nadaljnjem besedilu: zakon o sodiščih);
3. odlok ministra za pravosodje Republike Litve št. 1R-309 z dne 7. decembra 2012 (kakor je bil spremenjen z odlokom ministra za pravosodje Republike Litve št. 1R-355 z dne 29. oktobra 2020) o odobritvi opisa postopka za uporabo videokonferenčnih in/ali telekonferenčnih tehnologij v civilnih in upravnih zadevah (v nadaljnjem besedilu: opis, ki ga je odobril minister za pravosodje);
4. resolucija sodnega sveta št. 13p-156-(7.1.2) z dne 28. novembra 2014 o odobritvi opisa postopka za uporabo videokonferenčne opreme med sodnim postopkom (v nadaljnjem besedilu: opis);
5. priporočila o sodnih obravnavah na daljavo (v nadaljnjem besedilu: priporočila), ki jih je sodni svet sprejel z odločbo na zapisnik z dne 27. avgusta 2021.

Sodišča lahko izvajajo videokonference v skladu s členom 5 Uredbe (EU) 2023/2844. Podatki o pravicah drugih institucij do izvajanja videokonferenc v skladu s členom 5 Uredbe niso na voljo.

Prisotnost udeležencev v postopku in zaslišanje priče z uporabo videokonferenčne in/ali telekonferenčne tehnologije se lahko organizirata na pobudo sodišča, potem ko sodišče oceni ustreznost in zmožnost sodišča, da organizira narok z uporabo videokonferenčne in/ali telekonferenčne tehnologije, ter možnosti udeležencev, da se udeležijo naroka z uporabo videokonferenčne in/ali telekonferenčne tehnologije (*točka 7 opisa, ki ga je odobril minister za pravosodje*).

Sodišča večinoma uporabljajo platformo Zoom ali videokonferenčno opremo, nameščeno na sodišču.

Vrsto konference (videokonferenca ali telekonferenca) in posebno videokonferenčno tehnologijo (videokonferenčna oprema centraliziranega sodišča (v nadaljnjem besedilu: oprema centraliziranega sodišča), platformi Zoom, Microsoft Teams, fiksna ali mobilna telefonska naprava itd.) izbere, organizira in upravlja sodnik, ki obravnava zadevo, pri čemer se upoštevajo okoliščine zadeve, videokonferenčna tehnologija, ki je na voljo sodišču, in njena razpoložljivost ter dostop udeležencev v postopku do ustrezne tehnologije.

Zaradi potrebe po zagotovitvi elektronske varnosti podatkov, zagotovljenih v sodnih postopkih na daljavo, se priporoča uporaba videokonferenčnih tehnologij, ki jih je nacionalni center za kibernetiko varnost ocenil in priznal kot varne, pri čemer je treba, če je to izvedljivo, dati prednost:

- opremi centraliziranega sodišča,
- platformi Zoom na podlagi licenc, podeljenih sodiščem (prek sodnega računa) (*točki 3.2 in 3.3 priporočil*).

Udeleženec v postopku lahko izrazi svoje mnenje o obravnavi zadeve z uporabo informacijske in elektronske komunikacijske tehnologije (prek videokonference, telekonference itd.) v vsakem procesnem aktu, ki ga predloži (člen 111(2), točka (6), zakonika o civilnem postopku).

Zvočno snemanje poteka sodne obravnave se izvede v skladu s postopkom, določenim s procesnim pravom. Sodišče lahko za snemanje in preverjanje dokazov po postopku, določenem s procesnim pravom, posname videoposnetke, filme in fotografije ali uporabi katero koli drugo tehnično opremo (člen 38(3) zakona o sodiščih).

Vsaka ustna obravnava je zvočno posneta (člen 168 zakonika o civilnem postopku). Osebe, udeležene v postopku, imajo pravico dostopati do zvočnega posnetka sodne obravnave (člen 168(4) zakonika o civilnem postopku) v skladu s postopkom, določenim v pravnih aktih, ki urejajo postopek dostopa do gradiva kazenskih in civilnih zadev ter zadev v zvezi s prekrški in lažjimi kaznivimi dejanji. (*odstavek 6 postopka za zvočno snemanje sodnih obravnav, odobrenega z resolucijo sodnega sveta št. 13P-22-(7.1.2) z dne 14. februarja 2014 (v nadaljnjem besedilu: resolucija)*).

Zvočni posnetki sodnih obravnav se hranijo in arhivirajo v skladu s postopkom, določenim z zakonom. Zagotoviti je treba zaščito zvočnih posnetkov sodnih obravnav pred nepooblaščenno uporabo, kopiranjem, urejanjem in uničenjem (odstavek 9 in odstavek 11 opisa zahtev za zvočne posnetke sodnih obravnav za snemanje poteka

sodnih obravnjav, odobrenega z odlokom ministra za pravosodje Republike Litve št. 1R-314 z dne 11. decembra 2012).

Zvočni posnetek javne obravnave, posnet s stacionarno napravo za snemanje zvoka, se samodejno prenese z naprave v sistem LITEKO, razen če se zvočni posnetek iz tehničnih razlogov ročno prenese z lokalnega strežnika sodišča v sistem LITEKO.

Zvočni posnetek javne obravnave, posnet z mobilno napravo za snemanje zvoka, se ročno prenese v sistem LITEKO.

Zvočni posnetek zaprte obravnave in zvočni posnetek, prenesen v sistem LITEKO v skladu z zahtevami iz zakonodaje o arhiviranju zadev, se posnameta na računalniški medij (CD-ROM itd.), s čimer se zagotovi zaščita pred kakršno koli spremembo ali uničenjem zvočnih posnetkov v sistemu LITEKO. Ta medij se priloži spisu zadeve in se obdela v skladu s postopkom, določenim z zakonom (*točke 12, 13 in 15 resolucije*).

Sodišče stranki zagotavlja pravico do učinkovite pomoči odvetnika/pravnega pomočnika v vseh sodnih postopkih, vključno z zaupnostjo komunikacije z zastopanim udeležencem. Če odvetnik/pravni pomočnik in stranka nista fizično navzoča na isti lokaciji, lahko sodišče uporabi naslednje ali druge ukrepe:

- na zahtevo odvetnika/pravnega pomočnika in stranke/obtoženca ju lahko sodišče (član osebja, ki ga imenuje sodišče) premesti v ločeno virtualno sobo, kjer lahko zaupno razpravljata o svojem obrambnem stališču in drugih vprašanih (to funkcijo ima na primer licenčna programska oprema Zoom (deljene sobe)). Nato se vrneta v okolje siceršnjega srečanja;
- napove se lahko odmor, kamere in mikrofoni se izklopijo, stranka/obtoženec pa lahko po telefonu govori z odvetnikom/pravnim pomočnikom. Če sta odvetnik/pravni pomočnik in stranka fizično navzoča na isti lokaciji, lahko zahtevata odmor. Med odmorom izklopita mikrofona in video kamero, po odmoru pa se vrneta v okolje siceršnjega srečanja.

Če je oseba v prostoru, ki je pod nadzorom javnih organov (center za pridržanje, zapor itd.), ima med postopkom pravico zahtevati odmor, med katerim vsi uradniki zapustijo prostor, tako da v njem ostaneta samo zadevni posameznik in njegov zagovornik (mikrofon in kamere so prav tako izklopljeni) (*točka 5.13 priporočil*).

Videokonference se organizirajo in izvajajo v skladu s postopkom iz zakonika o civilnem postopku, poglavje II „Organizacija in vodenje videokonferenc“ opisa, poglavje II „Organizacija sodnih postopkov z uporabo videokonferenčnih in/ali telekonferenčnih tehnologij“ opisa, ki ga je odobril minister za pravosodje, in točk 3 do 5 priporočil.

Uporablja se lahko tehnologija za samodejno pretvorbo govora v besedilo.

Sodišče, ki obravnava zadevo, pred izdajo sklepa stopi v stik z osebo, ki jo imenuje organ (sodišče, tožilstvo, litovska uprava za izvrševanje kazenskih sankcij), na katerega je naslovljena zahteva za organizacijo videokonference med postopkom, ki je odgovorna za uporabo videokonferenčne opreme, njeno vzdrževanje in organizacijo videokonferenc, glede možnosti organizacije videokonference ter se dogovori o kraju, datumu in času videokonference.

Sodišče izbere organ (sodišče, tožilstvo, organ, ki je podrejen upravi za izvrševanje kazenskih sankcij), na katerega se obrne z zahtevo za organizacijo videokonference med postopkom, pri čemer upošteva kraj prebivališča (lokacijo) zaslišane osebe in/ali zmožnost zaslišane osebe, da pride na lokacijo načrtovane videokonference.

Če sodišče in/ali organ, pri katerem sodišče vloži vlogo za organizacijo videokonference, nima videokonferenčne opreme, se obrne na sodišče v okrožju, na območju katerega je krajevno pristojno, na drugo sodišče ali kateri koli drug organ, ki ima potrebno mobilno videokonferenčno opremo za uporabo take opreme za izvedbo zaslišanja prek videokonference. Mobilna videokonferenčna oprema se da na voljo in vrne sodišču in/ali organu, pri katerem sodišče vloži vlogo za organizacijo videokonference, v skladu s postopkom, določenim z zakonom (*točki 7 in 8 opisa*).

Če udeleženec v postopku obvesti sodišče, da ne soglaša z narokom na daljavo ali nima tehničnih zmogljivosti za udeležbo z uporabo videokonferenčne tehnologije, ki jo je navedlo sodišče, lahko sodišče organizira hibridni narok na daljavo in navedeno osebo povabi, naj se naroka osebno udeleži.

Pri ocenjevanju zmožnosti udeležencev v postopku, da sodelujejo na naroku z uporabo videokonferenčne tehnologije, se priporoča, da se upoštevajo naslednje okoliščine (neizčrpen seznam):

- tehnična sredstva, ki so na voljo posamezniku (če so take informacije na voljo sodišču),
- položaj ranljivih skupin udeležencev v postopku (mladoletnikov, invalidov itd.), ki lahko posamezniku prepreči, da bi samostojno in/ali polno sodeloval v postopku z uporabo videokonferenčne tehnologije (točki 3.8 in 3.9 priporočil).

Za namen ugotavljanja istovetnosti oseb, navzočih na naroku:

se mora udeleženec, ki se udeleži naroka z uporabo videokonferenčne tehnologije, identificirati in pokazati svoj osebni dokument tako, da ga lahko sodišče primerja z overjeno kopijo, predloženo sodišču v skladu s postopkom, določenim z zakonom,

se mora udeleženec, ki se udeleži naroka z uporabo telekonferenčne tehnologije, pridružiti naroku z uporabo prijavnih podatkov, ki jih zagotovi sodišče, se identificirati in prebrati naslednje podatke, ki jih zahteva sodišče: osebno identifikacijsko številko (del številke), številko izkaznice odvetnika/pravnega pomočnika, kodo, ki jo je dodelilo sodišče, in/ali druge podatke, ki omogočajo identifikacijo osebe (točka 9 opisa, ki ga je odobril minister za pravosodje).

Istovetnost osebe, zaslišane prek videokonference, se lahko z odločbo sodišča, ki je zaprosilo, ugotovi tudi drugače (točka 13 opisa).

Videokonference v sodnih postopkih se organizirajo in vodijo v skladu s pravili sodnega postopka, določenimi z zakonom, in postopkom za organizacijo in izvedbo videokonferenc ter uporabo videokonferenčne opreme, določenim v opisu in drugih pravnih aktih (točka 4 opisa).

Stranke imajo pravico do vpogleda v spis zadeve (vključno z elektronskim spisom), izdelave in prejema njegovih izpiskov in kopij (digitalnih kopij), vložitve ugovorov, predložitve dokazov, sodelovanja pri preizkusu dokazov, postavljanja vprašanj drugim osebam, udeležnim v postopku, pričam in izvedencem, vložitve predlogov, predložitve ustnih in pisnih stališč sodišču, predložitve svojih trditev in stališč o vseh vprašanih, ki se pojavijo med postopkom, nasprotovanja predlogom, trditvam in stališčem drugih strank, udeležnih v postopku, pridobitve overjenih kopij (digitalnih kopij) sodb, sklepov ali odločb sodišč, vložitve pritožb zoper sodbe in sklepe sodišča ter uveljavljanja vseh drugih procesnih pravic, ki jih strankam priznava zakonik o civilnem postopku (člen 42(1) zakonika o civilnem postopku).

Predsdujoči sodni obravnavi v skladu s postopkom, ki ga določa zakonik o civilnem postopku, strankam, tretjim osebam in njihovim pravnim zastopnikom, ki se zglasijo na naroku, pojasni njihove procesne pravice in obveznosti, razen če stranke ali tretje osebe vodijo zadevo prek zastopnika z univerzitetno diplomom iz prava (člen 243 zakonika o civilnem postopku).

Osebam, ki ne govorijo uradnega jezika, je zagotovljena pravica do udeležbe v sodnih postopkih prek tolmača (člen 8(2) zakona o sodiščih Republike Litve, člen 11(2) zakonika o civilnem postopku).

Sodišče, ki je zaprosilo, in zaproseni organ se lahko po potrebi dogovorita o ukrepih za zaščito osebe, ki jo je treba zaslišati, in tudi zagotovita, da osebi, ki jo je treba zaslišati, po potrebi pomaga tolmač (točka 12 opisa).

Če je v sodni postopek vključen tolmač, mora imeti tolmač ves čas naroka ustrezen vizualni stik z udeležencem sodnega postopka, jezik čigar jezik se tolmači (točka 5.14 priporočil).

Med obravnavo zadeve mora sodišče neposredno preizkusiti dokaze v zadevi, tj. zaslišati osebe, ki so udeležene v postopku, zaslišati pričë, preučiti izvedenska mnenja ter preizkusiti pisne, materialne in druge dokaze (člen 235(1) zakonika o civilnem postopku).

Osebe, ki jih organ (sodišče, tožilstvo, organ, ki je podrejen upravi za izvrševanje kazenskih sankcij) imenuje za organizacijo videokonference med postopkom in so odgovorne za uporabo in vzdrževanje videokonferenčne opreme ter organizacijo videokonferenc skupaj z drugimi predstavniki tega organa, ki sodelujejo pri zaslišanju prek videokonference, morajo zaslišancu prav tako omogočiti, da predloži dokaze, in zagotoviti, da se ti posredujejo sodišču, ki obravnava zadevo (točka 10.4 opisa).

Oseba, zaslišana prek videokonference, lahko sodišču predloži dokaze po pošti, telefaksu, portalu e-storitev litovskih sodišč (e-court.lt) ali prek predstavnika organa (sodišče, tožilstvo, organ, ki je podrejen upravi za izvrševanje kazenskih sankcij), ki ga je sodišče, ki obravnava zadevo, zaprosilo za organizacijo videokonference v sodnem postopku, navedenega predstavnika, ki sodeluje pri zaslišanju prek videokonference, ali na drug način, določen z zakonom (točka 13¹ opisa).

Ob koncu zaslišanja prek videokonference predstavnik organa (sodišče, tožilstvo, organ, ki je podrejen upravi za izvrševanje kazenskih sankcij), ki ga je sodišče, ki obravnava zadevo, zaprosilo, naj najpozneje naslednji delovni dan organizira videokonferenco v sodnem postopku, pripravi potrdilo z uporabo predloge iz priloge k opisu, ki mu priloži prisego ali zavezo, ki jo podpiše zaslišana oseba (kadar mora zaslišana oseba zapriseči ali podpisati zavezo), in predložene dokaze, ki se predložijo sodišču, ki obravnava zadevo (točka 14 opisa).

Če se med narokom na daljavo pojavi potreba po predložitvi dokumentov ali dokazov, ki jih ni bilo mogoče predložiti pred datumom naroka, sodišče odloči o njihovi predložitvi in dopustitvi v skladu s procesnim pravom. Sprejeti bi bilo treba ukrepe za zagotovitev, da lahko vsi udeleženci vidijo in/ali slišijo gradivo, predloženo med srečanjem na daljavo. V takih primerih se lahko sprejmejo na primer naslednje odločitve:

- obravnava se preloži in določi se rok, do katerega mora udeleženec v sodnem postopku predložiti dokumente in materialne dokaze v skladu s predpisanim postopkom (prek sodne pisarne, po pošti, prek portala EPP),
- če so vsi udeleženci v postopku uporabniki portala EPP, se lahko razglasi odmor in odredi predložitev dokumentov v spis zadeve prek portala EPP brez odlašanja, tako da se lahko narok nadaljuje še isti dan po vpogledu v dokumente,
- z odločitvijo sodišča v določeni zadevi, v kateri niso vsi udeleženci v postopku uporabniki portala EPP, se lahko razglasi preložitev, da se stranki omogoči predložitev dokumentov sodišču po elektronski pošti in/ali da se sodišču omogoči, da dokumente posreduje drugim udeležencem v postopku v pregled na elektronski naslov, ki so ga navedli, potem ko oceni varnostne vidike zadeve, vključno z varstvom osebnih podatkov, in morebitna tveganja (*točka 5.11 priporočil*).

Pri zaslišanju priče ali drugega udeleženca v postopku na daljavo se sodišče opozori, naj zagotovi, da se na udeleženca ne vpliva neupravičeno in da se ne uporabljajo nedovoljena sredstva. Sodišče lahko po potrebi in v skladu s tehničnimi zmogljivostmi udeleženca v postopku sprejme naslednje ali druge ukrepe:

- zahteva pregled prostora, iz katerega posameznik sodeluje v postopku, s kamero, ki omogoča rotacijski pogled (tj. izvede se preverjanje prostorov na daljavo). V tem primeru je priporočljivo, da sta izpolnjena naslednja pogoja:
  1. udeleženec je vnaprej opozorjen, da bo sodišče uporabilo tak ukrep, da bi preprečilo kršitev zahtev glede varstva podatkov osebe;
  2. udeleženec je vnaprej opozorjen, da mora biti uporabljena kamera mobilna. Sodišče lahko zahteva, da se ta dejanja izvedejo kadar koli med postopkom;
- udeleženec je opomnjen na prepoved uporabe elektronskih komunikacijskih sredstev in priporoča se mu, naj vrata v prostoru, iz katerega sodeluje v postopku, zaklene (zapre) z notranje strani. Pred srečanjem na daljavo je treba osebo obvestiti, da mora biti prostor, iz katerega bo sodelovala v postopku, ločen (ne sme se uporabljati kot prehod). Poleg tega se lahko zahteva, da je video kamera ves čas srečanja obrnjena proti vratom;
- od osebe se lahko zahteva, naj izvede ergonomske ukrepe na način, ki zagotavlja, da pogled kamere zajema udeleženca vse do pasu, tj. da je mogoče videti ne le njegov obraz, temveč tudi njegove roke in neposredno okolico;
- od osebe se lahko zahteva, naj sedi dlje od video prikazovalnika, da se prepreči branje zaslona (*odstavek 5.12 priporočil*).

Uporabljajo se videokonferenčne tehnologije, ki jih je nacionalni center za kibernetiko varnost ocenil in priznal kot varne ter so certificirane in licencirane, pri čemer je treba, če je to izvedljivo, dati prednost:

- opremi centraliziranega sodišča,
- platformi Zoom.

3. Nacionalno pravo o videokonferencah v kazenskih zadevah

Uporabo videokonferenc v kazenskih zadevah urejajo:

1. člen 8² zakonika o kazenskem postopku Republike Litve (v nadaljnjem besedilu: zakonik o kazenskem postopku),
2. člen 34(7)in (8) zakona o sodiščih,
3. opis,
4. opis postopka za uporabo videokonferenčne tehnologije v kazenskih zadevah, odobren z odlokom ministra za pravosodje Republike Litve št. 1R-183 z dne 31. maja 2021 (v nadaljnjem besedilu: opis za kazenske zadeve),
5. priporočila.

V izjemnih primerih, kadar ni mogoče zagotoviti obravnave zadev po rednem postopku, ki ga določa zakonik o kazenskih zadevah, se lahko obravnava zadev in sodelovanje strank v postopku, prič, izvedencev, strokovnjakov, tolmačev in drugih oseb, ki sodelujejo v postopku, kadar je to tehnično izvedljivo, zagotovita z uporabo informacijske in elektronske komunikacijske tehnologije (prek videokonference), kadar je razumno domnevati, da bo to pospešilo obravnavo zadeve, brez poseganja v celovito in objektivno preiskavo vseh okoliščin zadeve in pravice udeležencev v postopku. O tem vprašanju običajno odloči sodišče s sklepom pred narokom. Zoper ta sklep ni predmet pritožbe. Določbe tega odstavka se ne uporabljajo v primerih, ko tožilec, žrtev in/ali njen zastopnik, obdolženec, njegov pravni zastopnik in/ali zagovornik, vložnik premoženjskoprnega zahtevka in nasprotna stranka v postopku uveljavljanja premoženjskoprnega zahtevka in/ali njuni zastopniki nasprotujejo uporabi informacijske in elektronske komunikacijske tehnologije (videokonference) za vodenje obravnave zadeve (člen 8²(2) zakonika o kazenskem postopku).

Sodnik, tožilec in uradnik za predhodne preiskave morajo udeležence v postopku poučiti o njihovih procesnih pravicah in jim zagotoviti možnost uveljavljanja teh pravic (člen 45 zakonika o kazenskem postopku).

Sodišče odloči o uporabi videokonferenčne tehnologije v kazenskem postopku, pri čemer udeležencem v postopku iz člena 8² (2) zakonika o kazenskem postopku pojasni, da lahko nasprotujejo uporabi videokonferenčne tehnologije za vodenje obravnave zadeve (točka 16 opisa za kazenske zadeve).

Kazenski postopek in navzočnost udeležencev v sodnem postopku z uporabo videokonferenčne tehnologije se lahko organizirata na pobudo sodišča ali na zahtevo udeleženca, ki se lahko sodišču predloži pisno ali ustno na naroku. Priče, izvedenci, strokovnjaki, tolmači in druge osebe, ki sodelujejo v postopku, vložijo zahtevo za sodelovanje na naroku z uporabo videokonferenčne tehnologije (točka 6 opisa za kazenske zadeve).

Sodišče, ki obravnava zadevo, pred izdajo sklepa stopi v stik z osebo, ki jo imenuje organ (sodišče, tožilstvo, litovska uprava za izvrševanje kazenskih sankcij), na katerega je naslovljena zahteva za organizacijo videokonference med postopkom, ki je odgovorna za uporabo in vzdrževanje videokonferenčne opreme ter organizacijo videokonferenc, glede možnosti organizacije videokonference ter se dogovori o kraju, datumu in času videokonference.

Sodišče izbere organ (sodišče, tožilstvo, organ, ki je podrejen upravi za izvrševanje kazenskih sankcij), na katerega se obrne z zahtevo za organizacijo videokonference med postopkom, pri čemer upošteva kraj prebivališča (lokacijo) zaslišane osebe in/ali zmožnost zaslišane osebe, da pride na lokacijo načrtovane videokonference.

Če sodišče in/ali organ, pri katerem sodišče vloži vlogo za organizacijo videokonference, nima videokonferenčne opreme, se obrne na sodišče v okrožju, na območju katerega je krajevno pristojno, na drugo sodišče ali kateri koli drug organ, ki ima potrebno mobilno videokonferenčno opremo za uporabo take opreme za izvedbo zaslišanja prek videokonference. Mobilna videokonferenčna oprema se izroči sodišču in/ali organu, ki ga sodišče zaprosi za organizacijo videokonference, v uporabo in vrne v skladu s postopkom, določenim z zakonom. (točke 6 do 8 opisa).

Če udeleženec v postopku obvesti sodišče, da ne soglaša z narokom na daljavo ali nima tehničnih zmogljivosti za udeležbo z uporabo videokonferenčne tehnologije, ki jo je navedlo sodišče, lahko sodišče organizira hibridni narok na daljavo in navedeno osebo povabi, naj se naroka osebno udeleži.

Pri ocenjevanju zmožnosti udeležencev v postopku, da sodelujejo na naroku z uporabo videokonferenčne tehnologije, se priporoča, da se upoštevajo naslednje okoliščine (neizčrpen seznam):

- tehnična sredstva, ki so na voljo posamezniku (če so take informacije na voljo sodišču),
- položaj ranljivih skupin udeležencev v postopku (mladoletnikov, invalidov itd.), ki lahko osebi prepreči, da bi samostojno in/ali polno sodelovala v postopku z uporabo videokonferenčne tehnologije (*točki 3.8 in 3.9 priporočil*).

Sodišče bi moralo stranki zagotoviti pravico do učinkovite pomoči odvetnika/pravnega pomočnika v vseh sodnih postopkih, vključno z zaupnostjo komunikacije z udeležencem, ki ga zastopa. Če odvetnik/pravni pomočnik in stranka nista fizično navzoča na isti lokaciji, lahko sodišče uporabi naslednje ali druge ukrepe:

- na zahtevo odvetnika/pravnega pomočnika in stranke/obtoženca ju lahko sodišče (član osebja, ki ga imenuje sodišče) premesti v ločeno virtualno sobo, kjer lahko zaupno razpravljata o svojem obrambnem stališču in drugih vprašanih (to funkcijo ima na primer licenčna programska oprema Zoom (deljene sobe)). Nato se vrneta v okolje siceršnjega srečanja;
- napove se lahko odmor, kamere in mikrofoni se izklopijo, stranka/obtoženec pa lahko po telefonu govori z odvetnikom/pravnim pomočnikom. Če sta odvetnik/pravni pomočnik in stranka fizično navzoča na isti lokaciji, lahko zahtevata odmor. Med odmorom izklopita mikrofoni in video kamero, po odmoru pa se vrneta v okolje siceršnjega srečanja.

Če je oseba v prostoru, ki je pod nadzorom javnih organov (center za pridržanje, zapor itd.), ima med postopkom pravico zahtevati odmor, med katerim vsi uradniki zapustijo prostor, tako da v njem ostaneta samo zadevni posameznik in njegov zagovornik (mikrofon in kamere so prav tako izklopljeni) (*točka 5.13 priporočil*).

Kadar se naroka udeleži otrok, so njegovi zakoniti zastopniki obveščeni o naroku, ki bo potekalo z uporabo videokonferenčne opreme ali druge tehnologije na daljavo v skladu s postopkom, določenim v zakoniku o kazenskem postopku. Pravni zastopnik se mora, če je vabljen, zglasiti pred uradnikom za predhodne preiskave, tožilcem, sodnikom in sodiščem ter med predkazenskim postopkom in narokom na sodišču upoštevati uveljavljeni postopek (člen 54(2) zakonika o kazenskem postopku).

Otrokovo korist je treba upoštevati v skladu s postopkom, določenim v zakoniku o kazenskem postopku, kot je: zaslišanja otroka priče ali otroka žrtve se morata tako kot zaslišanja mladoletne priče ali mladoletne žrtve v zvezi s kaznivimi dejanji zoper človeško življenje, zdravje, svobodo, spolno nedotakljivost, otroka in družino ter v zvezi z okoriščanjem s prostitucijo mladoletnikov ali vpletenostjo mladoletnika v prostitucijo ali v drugih primerih, če to zahtevajo udeleženci v postopku ali na predlog uradnika za predhodne preiskave, tožilca ali preiskovalnega sodnika v predkazenskem postopku, vedno udeležiti psiholog, da mladoletniku pomaga pri zaslišanju ob upoštevanju njegove socialne in psihološke zrelosti, in predstavnik državne institucije za varstvo otrokovih pravic, ki iz drugega prostora opazuje, ali se med zaslišanjem spoštujejo pravice mladoletne priče ali mladoletne žrtve. Predstavnik državne ustanove za varstvo otrokovih pravic lahko osebi, ki je zaslišana, postavi vprašanja in predloži zahteve v zvezi z zaslišanjem. Zastopnik mladoletne priče ali mladoletne žrtve ima pravico sodelovati pri zaslišanju šele, ko se ugotovi, da ne bo vplival na mladoletnika (*člen 186(3) zakonika o kazenskem postopku*).

Na zahtevo strank v postopku ali na pobudo uradnika za predhodne preiskave, tožilca ali preiskovalnega sodnika v predkazenskem postopku se mora zaslišanja mladoletnega osumljenca udeležiti psiholog, ki pomaga pri zaslišanju mladoletnika ob upoštevanju njegove socialne in psihološke zrelosti, in/ali predstavnik državne institucije za varstvo otrokovih pravic, ki opazuje, ali se med zaslišanjem spoštujejo pravice mladoletnega osumljenca (*člen 188(5) zakonika o kazenskem postopku*).

Sodelovanje zagovornika je obvezno pri preiskovanju zadev v zvezi z dejanji, vpletenosti v katere je osumljen ali obtožen mladoletnik (*člen 51(1), točka (1), zakonika o kazenskem postopku*).

Objava podatkov o osumljencih in žrtvah, ki so mladoletne osebe, je prepovedana (*člen 177(1) zakonika o kazenskem postopku*).

Med predkazenskim postopkom ali sodno obravnavo se zahteva zvočno in video snemanje v skladu s postopkom iz člena 8² zakonika o kazenskem postopku. Posnetek se priloži spisu procesnega akta ali prepisu sodne obravnave in je sestavni del spisa/prepisa, medtem ko se procesni akti vročajo v skladu s postopkom iz člena 8¹ tega zakonika (člen 8² (6) zakonika o kazenskem postopku).

Zvočni posnetek, posnet v kazenskih zadevah se priloži prepisu obravnave tako, da se prenese v sistem LITEKO ali posname na računalniški medij v skladu s postopkom, določenim v opisu postopka za zvočno snemanje sodnih obravnav, odobrenega z resolucijo sodnega sveta št. 13P-22-(7.1.2) z dne 14. februarja 2014 (v nadaljnjem besedilu: resolucija), in je sestavni del prepisa, udeleženci postopka pa imajo pravico dostopati do zvočnega posnetka in do prejema njegovih kopij v skladu s postopkom, določenim z zakonom.

Zvočni posnetek javne obravnave, posnet s stacionarno napravo za snemanje zvoka, se samodejno prenese z naprave v sistem LITEKO, razen če se zvočni posnetek iz tehničnih razlogov ročno prenese z lokalnega strežnika sodišča v sistem LITEKO.

Zvočni posnetek javne obravnave, posnet z mobilno napravo za snemanje zvoka, se ročno prenese v sistem LITEKO.

Zvočni posnetek zaprte obravnave in zvočni posnetek, prenesen v sistem LITEKO v skladu z zahtevami iz zakonodaje o arhiviranju zadev, se posnameta na računalniški medij (CD-ROM itd.), s čimer se zagotovi zaščita pred kakršno koli spremembo ali uničenjem zvočnih posnetkov v sistemu LITEKO. Ta medij se priloži spisu zadeve in obravnava v skladu s postopkom, določenim z zakonom (*točke 12, 13 in 15 resolucije*).

Osebe imajo lahko dostop do zvočnih posnetkov zadev, ki jih obravnavajo sodišča, v skladu s postopkom, določenim v pravnih aktih, ki urejajo postopek za dostop do gradiva kazenskih in civilnih zadev ter zadev v zvezi s prekrški in lažjimi kaznivimi dejanji (*točki 5 in 6 resolucije*).

Zvočni in video posnetki, posneti z uporabo videokonferenčne tehnologije, se shranjujejo v skladu s postopkom, ki ga določi sodni svet (*točka 14 opisa za kazenske zadeve*).

Uporablja se lahko tehnologija za samodejno pretvorbo govora v besedilo.

Zakonik o kazenskem postopku (*oddelek 5: pritožba v predkazenskem postopku*) zagotavlja možnost pritožbe zoper procesna dejanja in odločitve uradnika za predhodne preiskave in tožilca.

Člen 6.271 civilnega zakonika Republike Litve določa možnost pridobitve nadomestila za škodo, povzročene s protipravnim ravnanjem (dejanja, opustitve dejanj) javnega organa ali njegovih zaposlenih, ki neposredno vplivajo na pravice, svoboščine in interese posameznikov (pravni ali posamični akti, upravni akti, fizična dejanja itd. državnih ali občinskih organov, razen sodb, sklepov in odločb sodišč).

Vrsto konference (videokonferenca ali telekonferenca) in posebno videokonferenčno tehnologijo (videokonferenčna oprema centraliziranega sodišča (v nadaljnjem besedilu: oprema centraliziranega sodišča), platformi Zoom, Microsoft Teams, fiksna ali mobilna telefonska naprava itd.) izbere, organizira in upravlja sodnik, ki obravnava zadevo, pri čemer se upoštevajo okoliščine zadeve, videokonferenčna tehnologija, ki je na voljo sodišču, in njena razpoložljivost ter dostop udeležencev v postopku do ustrezne tehnologije.

Zaradi potrebe po zagotovitvi elektronske varnosti podatkov, zagotovljenih v sodnih postopkih na daljavo, se priporoča uporaba videokonferenčnih tehnologij, ki jih je nacionalni center za kibernetiko varnost ocenil in priznal kot varne, pri čemer je treba, če je to izvedljivo, dati prednost:

- opremi centraliziranega sodišča,
- platformi Zoom na podlagi licenc, podeljenih sodiščem (prek sodnega računa).

Za zagotovitev, da so tehnična sredstva, ki so na voljo sodišču, ustrezno razporejena in da imajo sodniki enak dostop do videokonferenčne tehnologije, nabavljene v okviru sodnega sistema, se priporoča, da sodišče sprejme časovni raspored za njeno uporabo, postopek rezervacije ali druge organizacijske ukrepe, dogovorjene na sodišču (*točke 3.2 do 3.4 priporočil*).

Sodni postopki, v katerih se uporablja videokonferenčna tehnologija, so organizirani v skladu s pravili sodnega postopka iz zakonika o kazenskem postopku, postopkom za uporabo videokonferenčne tehnologije iz opisa in drugimi pravnimi akti (*točka 5 opisa za kazenske zadeve*), poglavjem II opisa (organizacija in izvedba videokonference) ter postopkom iz točk 3 do 5 priporočil.

Kazenski postopek in navzočnost udeležencev v sodnem postopku z uporabo videokonferenčne tehnologije se lahko organizirata na pobudo sodišča ali na zahtevo udeleženca, ki se lahko sodišču predloži pisno ali ustno na

naroku. Priče, izvedenci, strokovnjaki, tolmači in druge osebe, ki sodelujejo v postopku, vložijo zahtevo za sodelovanje na naroku z uporabo videokonferenčne tehnologije (*točka 6 opisa za kazenske zadeve*).

O vprašanju, ali bi bilo treba narok izvesti prek videokonference, odloči sodišče, ki obravnava zadevo, z obrazloženim sklepom. Sodišče, ki obravnava zadevo, pred izdajo sklepa stopi v stik z osebo, ki jo imenuje organ (sodišče, tožilstvo, litovska uprava za izvrševanje kazenskih sankcij), na katerega je naslovljena zahteva za organizacijo videokonference med postopkom, ki je odgovorna za uporabo in vzdrževanje videokonferenčne opreme ter organizacijo videokonferenc, glede možnosti organizacije videokonference ter se dogovori o kraju, datumu in času videokonference. Seznam oseb, ki jih imenuje organ (sodišče, tožilstvo, organ, ki je podrejen upravi za izvrševanje kazenskih sankcij), na katerega je naslovljena zahteva za organizacijo videokonference med sodnim postopkom, ki so odgovorne za uporabo videokonferenčne opreme, njeno vzdrževanje in organizacijo videokonferenc, skupaj s kontaktnimi podatki takih oseb (institucija, telefonska številka, elektronski naslov) objavi nacionalna sodna uprava na intranetu sodnega sistema. V primeru spremembe imenovane osebe ali njenih kontaktnih podatkov je o tem obveščena nacionalna sodna uprava, ki bo seznam posodobila (*točka 6 opisa*).

Na naroku se lahko uporablja tehnologija za samodejno pretvorbo govora v besedilo.

Zakonik o kazenskem postopku določa identifikacijo oseb, navzočih na naroku:

udeleženec v postopku, ki se naroka udeleži z uporabo videokonferenčne tehnologije, se identificira in pokaže dokument, ki dokazuje njegovo istovetnost, tako da ga lahko sodišče primerja s kopijo dokumenta, overjenega v skladu s postopkom, določenim z zakonom, ki je bila predložena sodišču, in/ali z dokumenti v spisu zadeve, iz katerih je mogoče potrditi istovetnost osebe,

sodišče zagotovi, da se na naroku osebna identifikacijska številka udeleženca v postopku in drugi podatki iz osebnega dokumenta ne razkrijejo drugim udeležencem v postopku ali tretjim osebam, razen v primerih, ko so drugi udeleženci v postopku morda seznanjeni s temi podatki iz spisa zadeve, do katerega imajo dostop v skladu s postopkom, določenim v zakoniku o kazenskem postopku.

Kadar se oseba udeleži naroka z uporabo videokonferenčne tehnologije in sodišče, ki obravnava kazensko zadevo, upravičeno dvomi o istovetnosti te osebe, pri čemer teh dvomov ni mogoče odpraviti, sodišče preloži narok, narok pa poteka v neposredni navzočnosti oseb, ki jih povabi sodišče (*točki 12 in 13 opisa za kazenske zadeve*).

Istovetnost osebe, zaslišane prek videokonference, se lahko z odločbo sodišča, ki obravnava zadevo, ugotovi tudi drugače (*točka 13 opisa*).

Sodnik, tožilec in uradnik za predhodne preiskave morajo udeležence v postopku poučiti o njihovih procesnih pravicah in jim zagotoviti možnost uveljavljanja teh pravic (*člen 45 zakonika o kazenskem postopku*).

Sodni postopki, v katerih se uporablja videokonferenčna tehnologija, so organizirani v skladu s pravili sodnega postopka iz zakonika o kazenskem postopku, postopkom za uporabo videokonferenčne tehnologije iz tega opisa in drugimi pravnimi akti (*točka 5 opisa za kazenske zadeve*).

Pravice osumljenca (člen 21(4) zakonika o kazenskem postopku), obdolženca (člen 22(3) zakonika o kazenskem postopku) in žrtve (člen 28 zakonika o kazenskem postopku) ter drugih udeležencev v postopku so določene v zakoniku o kazenskem postopku.

Udeležencem v postopku (osumljencu, obdolžencu, žrtvi itd.) je zagotovljena pravica do dostopa do storitev tolmača (*člen 8 zakonika o kazenskem postopku*).

Vsaka oseba, osumljena ali obtožena storitve kaznivega dejanja, ima pravico, da je nemudoma obveščena v jeziku, ki ga v celoti razume, ter o naravi in vzroku obtožbe zoper njo, da ima na voljo dovolj časa in možnosti za pripravo svoje obrambe, da zasliši ali zahteva zaslišanje prič in da uporabi storitve tolmača brezplačno, če ne razume ali govori litovsko (*člen 45(7) zakonika o kazenskem postopku*).

Sodišče, ki je zaprosilo, in zaproseni organ po potrebi uskladita ukrepe za zaščito osebe, ki jo je treba zaslišati, in tudi zagotovita, da osebi, ki jo je treba zaslišati, po potrebi pomaga tolmač (*točka 12 opisa*).

Uporabljati bi bilo treba videokonferenčne tehnologije, ki jih je nacionalni center za kibernetično varnost ocenil in priznal kot varne, pri čemer je treba, če je to izvedljivo, dati prednost:

- opremi centraliziranega sodišča,
- platformi Zoom.

4. Takse za postopke v civilnih in gospodarskih zadevah

Uredba (ES) št. 1896/2006 o uvedbi postopka za evropski plačilni nalog

Za postopek za izdajo evropskega plačilnega naloga se uporabljajo pravila iz člena 434(1) do (3) zakonika o civilnem postopku Republike Litve za izračun in plačilo kolkovin (*člen 21 litovskega zakona št. X-1809 z dne 13. novembra 2008 o izvajanju zakonodaje Evropske unije in mednarodne zakonodaje, ki urejata civilne postopke (v nadaljnjem besedilu: zakon)*).

Uredba (ES) št. 861/2007 o uvedbi evropskega postopka v sporih majhne vrednosti

Za evropske postopke v sporih majhne vrednosti se plača kolkovina v znesku, določenem v členu 80(1), točka (1), zakonika o civilnem postopku Republike Litve (*člen 27 zakona*).

Uredba (EU) št. 655/2014 o določitvi postopka za evropski nalog za zamrznitev bančnih računov z namenom olajšanja čezmejne izterjave dolgov v civilnih in gospodarskih zadevah

Za vlogo za evropski nalog za zamrznitev bančnih računov in pravna sredstva iz poglavja 4 Uredbe (EU) št. 655/2014 se plača kolkovina, enaka morebitni kolkovini, ki se plača v zvezi z vlogami za izdajo začasne odredbe ali posameznimi pritožbami zoper začasne odredbe, odvisno od primera (*člen 31¹⁹ zakona*).

Uredba (ES) št. 805/2004 o uvedbi evropskega naloga za izvršbo nespornih zahtevkov

Zahteve za popravek ali preklic evropskega naloga za izvršbo so oproščene plačila kolkovine (*člen 16(3) zakona*).

Dolžnikova zahteva za zavrnitev izvršbe iz člena 21 Uredbe (ES) št. 805/2004 je oproščena plačila kolkovine (*člen 17(2) zakona*).

Uredba (EU) št. 650/2012 o pristojnosti, pravu, ki se uporablja, priznavanju in izvrševanju odločb in sprejemljivosti in izvrševanju javnih listin v dednih zadevah ter uvedbi evropskega potrdila o dedovanju

Zahteva za priznanje odločbe tujega sodišča (arbitraža) je oproščena plačila kolkovine (*člen 811(4) zakonika o civilnem postopku*).

Zahteva za dovoljenje za izvršitev sodbe sodišča države članice Evropske unije je oproščena plačila kolkovine (*člen 4(4) zakona*).

Uredba (EU) št. 1215/2012 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah

Zahteva za priznanje odločbe tujega sodišča (arbitraža) je oproščena plačila kolkovine (*člen 811(4) zakonika o civilnem postopku*).

Zahteva za dovoljenje za izvršitev sodbe sodišča države članice Evropske unije je oproščena plačila kolkovine (*člen 4(4) zakona*).

Uredba (EU) št. 606/2013 o vzajemnem priznavanju zaščitnih ukrepov v civilnih zadevah

Prošnje za zavrnitev priznanja ali izvršitve zaščitnega ukrepa v skladu s členom 13 Uredbe (EU) št. 606/2013 obravnava pritožbeno sodišče Litve. Navedene prošnje se obravnavajo ob smiselni uporabi določb člena 4(4), člena (5) in člena (6) zakona (*člen 31¹⁶(21) zakona*).

Zahteva za priznanje odločbe tujega sodišča (arbitraža) je oproščena plačila kolkovine (*člen 811(4) zakonika o civilnem postopku*).

Zahteva za dovoljenje za izvršitev sodbe sodišča države članice Evropske unije je oproščena plačila kolkovine (člen 4(4) zakona).

Uredba Sveta (ES) št. 4/2009 o pristojnosti, pravu, ki se uporablja, priznavanju in izvrševanju sodnih odločb ter sodelovanju v preživninskih zadevah

O zahtevah za zavrnitev v celoti ali delno zavrnitev izvršitve odločbe sodišča izvora o preživnini iz člena 21(2) Uredbe odloča pritožbeno sodišče Litve. Navedene zahteve se obravnavajo ob smiselni uporabi določb člena 4(4), člena (5) in člena (6) zakona (člen 31³(1) zakona).

Zahteve za razglasitev izvršljivosti v skladu s členom 27(1) Uredbe Sveta (ES) št. 4/2009 in pravna sredstva zoper sodbe o takih zahtevah v skladu s členom 32(2) Uredbe Sveta (ES) št. 4/2009 obravnava pritožbeno sodišče Litve. Te zahteve in pravna sredstva se obravnavajo ob smiselni uporabi določb člena 4(4), (5) in (6) zakona (člen 31⁴(1) zakona).

Zahteva za priznanje odločbe tujega sodišča (arbitraža) je oproščena plačila kolkovine (člen 811(4) zakonika o civilnem postopku).

Zahteva za dovoljenje za izvršitev sodbe sodišča države članice Evropske unije je oproščena plačila kolkovine (člen 4(4) zakona).

Uredba Sveta (EU) 2016/1103 o izvajanju okrepljenega sodelovanja na področju pristojnosti, prava, ki se uporablja, ter priznavanja in izvrševanja odločb na področju premoženjskih razmerij med zakoncema

Zahteva za priznanje odločbe tujega sodišča (arbitraža) je oproščena plačila kolkovine (člen 811(4) zakonika o civilnem postopku).

Zahteva za dovoljenje za izvršitev sodbe sodišča države članice Evropske unije je oproščena plačila kolkovine (člen 4(4) zakona).

Uredba Sveta (EU) 2019/1111 o pristojnosti, priznavanju in izvrševanju odločb v zakonskih sporih in sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo ter o mednarodnem protipravnem odvzemu otrok (prenovitev)

Zahtevke za izdajo odločbe iz člena 30(3) Uredbe Sveta (EU) 2019/1111 o tem, da ni razlogov za zavrnitev priznanja iz členov 38 in 39 Uredbe Sveta (EU) 2019/1111, zahtevke za zavrnitev priznanja iz člena 40(1) Uredbe Sveta (EU) 2019/1111 ter zahtevke za zavrnitev izvršitve iz člena 59(1) Uredbe Sveta (EU) 2019/1111, če temeljijo na določbah člena 39 Uredbe Sveta (EU) 2019/1111 ali na drugih razlogih iz Uredbe Sveta (EU) 2019/1111, obravnava pritožbeno sodišče Litve. Taki zahtevki se obravnavajo ob smiselni uporabi določb člena 4(4), člena (5) in člena (6) zakona (člena 9(2) in (3) zakona).

Zahtevke za prenos pristojnosti s tujega sodišča in zahtevke za prenos pristojnosti na tuje sodišče iz členov 12 in 13 Uredbe Sveta (EU) 2019/1111 ter členov 8 in 9 Haaške konvencije z dne 19. oktobra 1996 obravnava pritožbeno sodišče Litve. Taki zahtevki se obravnavajo v skladu s postopkom iz poglavja XXXIX zakonika o civilnem postopku Republike Litve, če Uredba Sveta (EU) 2019/1111, Haaška konvencija z dne 19. oktobra 1996 in ta zakon ne določajo drugače. Taki zahtevki so oproščeni plačila kolkovine (člen 12² (1) in (2) zakona).

Zahteva za priznanje odločbe tujega sodišča (arbitraža) je oproščen plačila kolkovine (člen 811(4) zakonika o civilnem postopku).

Zahteva za dovoljenje za izvršitev sodbe sodišča države članice Evropske unije je oproščen plačila kolkovine (člen 4(4) zakona).

Izdajanje izvodov (izvlečkov) v skladu z Uredbo Sveta (ES) št. 4/2009 o pristojnosti, pravu, ki se uporablja, priznavanju in izvrševanju sodnih odločb ter sodelovanju v preživninskih zadevah.

V skladu s členom 81 zakonika o civilnem postopku sta znesek takse za izvode spisa zadeve (vključno z elektronskim spisom) in postopek plačila takse določena z resolucijo vlade Republike Litve št. 1368 z dne 3. novembra 2004 o odobritvi opisa postopka za določitev taks in plačilo izvodov gradiva in dokumentov kazenskih zadev v institucijah za predkazenske postopke, na tožilstvih in sodiščih ter izvodov in dokumentov upravnih in civilnih zadev na sodiščih.

Za izdajo, popravek, spremembo ali preklic evropskega potrdila o dedovanju in pripravo spremnih dokumentov v skladu z Uredbo (EU) št. 650/2012 se notarju plača nadomestilo v skladu s točko 16, točko 30.6 in točko 30.7 seznama notarskih honorarjev (tarif) za opravljanje notarskih storitev, pripravo osnutkov pravnih poslov, svetovanje in tehnične storitve ter oprostitev plačila teh honorarjev, kot je bila odobrena s sklepom vlade Republike Litve št. 498 z dne 28. junija 2023.

Izdaja potrdil v skladu z Uredbo (EU) št. 1215/2012

Potrdilo v skladu s členom 53 Uredbe izda sodišče, ki je sprejelo odločbo, na zahtevo zadevne osebe. Za tako potrdilo se zaprosi na podlagi splošnega postopka po pošti ali prek informacijskega sistema litovskih sodišč LITEKO. Za zahtevo za izdajo potrdila se ne plača kolkovina. To ni nov spor, zato se potrdilo izda ob koncu postopka in po vsebinski preučitvi zadeve po pravnomočnosti sodbe.

Potrdila v skladu s členom 60 Uredbe na zahtevo osebe izda:

- 1. notar, ki je izdal javno listino. Za to je treba plačati notarski honorar;*
- 2. sodišče, ki je izdalo sodbo o odobritvi sporazuma o poravnavi. Za tako potrdilo se zaprosi na podlagi splošnega postopka po pošti ali prek informacijskega sistema litovskih sodišč LITEKO. Za zahtevo za izdajo potrdila se ne plača kolkovina. To ni nov spor, zato se potrdilo izda ob koncu postopka in po vsebinski presoji zadeve.*

Izdaja potrdil v skladu z Uredbo (EU) št. 606/2013

Za potrdila, izdana v skladu s členoma 5 in 14 Uredbe, se zaprosi na podlagi splošnega postopka po pošti ali prek informacijskega sistema litovskih sodišč LITEKO. Za zahtevo za izdajo potrdila se ne plača kolkovina. To ni nov spor, zato se potrdilo izda ob koncu postopka in po vsebinski presoji zadeve.

Izdaja potrdil v skladu z Uredbo Sveta (EU) 2016/1103

Za potrdila, izdana v skladu s členom 45(3), točka (b), Uredbe, se zaprosi na podlagi splošnega postopka po pošti ali prek informacijskega sistema litovskih sodišč LITEKO. Za zahtevo za izdajo potrdila se ne plača kolkovina. To ni nov spor, zato se potrdilo izda ob koncu postopka in po vsebinski presoji zadeve.

Izdaja potrdil v skladu z Uredbo Sveta (EU) 2016/1104

Za potrdila, izdana v skladu s členom 45(3), točka (b), Uredbe, se zaprosi na podlagi splošnega postopka po pošti ali prek informacijskega sistema litovskih sodišč LITEKO. Za zahtevo za izdajo potrdila se ne plača kolkovina. To ni nov spor, zato se potrdilo izda ob koncu postopka in po vsebinski presoji zadeve.

Izdaja potrdil v skladu z Uredbo Sveta (EU) 2019/1111

Za potrdila v skladu z Uredbo se zaprosi na podlagi splošnega postopka po pošti ali prek informacijskega sistema litovskih sodišč LITEKO. Za zahtevo za izdajo potrdila se ne plača kolkovina. To ni nov spor, zato se potrdilo izda ob koncu postopka in po vsebinski presoji zadeve.

Uredba (EU) 2015/848 o postopkih v primeru insolventnosti (prenovitev)

Prijava terjatev upnikov na podlagi zakonov o insolventnosti pravnih oseb Republike Litve (člen 41) in o stečaju fizičnih oseb Republike Litve (člen 23) je oproščena plačila davka.

Zoper sklep sodišča o odobritvi ali zavrnitvi odobritve terjatev upnikov se je mogoče pritožiti z izredno pritožbo v skladu s postopkom, določenim z zakonom (za posamezno pritožbo se plača kolkovina v skladu s členom 80(2) zakonika o civilnem postopku).

Komunikacija med fizičnimi ali pravnimi osebami ali njihovimi zastopniki in osrednjimi organi je oproščena plačila stroškov v skladu z Uredbo Sveta (ES) št. 4/2009 (razen povračila stroškov za brezplačno pravno pomoč v skladu s postopkom iz zakona o pravni pomoči z državnim jamstvom Republike Litve).

Komunikacija (predložitev zahtevkov itd.) z osrednjimi organi je oproščena plačila stroškov na podlagi Uredbe Sveta (EU) 2019/1111.

Komunikacija (predložitev zahtevkov) s pristojnimi organi v skladu s poglavjem IV Direktive 2003/8/ES.

Za vložitev vlog pri pristojnem organu (službi za pravno pomoč z državnim jamstvom) se ne zaračunavajo takse, vendar je morda treba povrniti s tem povezane stroške tolmačenja, vloge za pravno pomoč in dokumentov, ki dokazujejo pravico osebe do pravne pomoči itd. v skladu s postopkom, določenim v zakonu o pravni pomoči z državnim jamstvom Republike Litve.

5. Načini elektronskega plačevanja

Litva je v okviru izvajanja Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta s 1. januarjem 2016 prešla na enotno območje plačil v eurih (SEPA) za kreditne prenose in direktne bremenitve.

Kolkovina, globe, ki jih naloži sodišče, stroški sekundarne pravne pomoči in stroški postopka, prisojeni državi, se lahko:

1. plačajo z bančnim nakazilom na račune za pobiranje proračunskih prihodkov državnega davčnega inšpektorata pri ministrstvu za finance pri različnih bankah. Številke računov državnega davčnega inšpektorata je mogoče najti [TUKAJ](#);
2. plačajo prek spleta e.teismas.lt. Treba je opozoriti, da če se procesni akti in njihove priloge sodišču predložijo le z elektronskimi sredstvi in če je tožeča stranka zahtevala, da procesne akte prejme le po tej poti, bo plačala 75 % zneska kolkovine, ki se plača za zadevni procesni akt.

Pri plačevanju z bančnim nakazilom na račune za pobiranje proračunskih prihodkov državnega davčnega inšpektorata pri ministrstvu za finance lahko posamezniki izberejo način plačila, ki jim ustreza in do katerega imajo dostop.

Razpoložljivost načinov plačila se spodbuja tudi s spodbudo, da se 75 % zneska kolkovine, ki se plača za zadevni procesni akt, plača le ob elektronski vložitvi procesnih aktov in njihovih prilog, s čimer se zmanjša uporaba gotovinskih plačil.

6. Uradno obvestilo o zgodnji uporabi decentraliziranega sistema informacijske tehnologije

Začetek uporabe decentraliziranega sistema informacijske tehnologije pred roki, določenimi v Uredbi (EU) 2023/2844, ni načrtovan.

7. Uradno obvestilo o zgodnji uporabi videokonferenc v civilnih in gospodarskih zadevah

Uporaba člena 5 Uredbe (EU) 2023/2844 pred 1. majem 2025 ni načrtovana.

8. Uradno obvestilo o zgodnji uporabi videokonferenc v kazenskih zadevah

Uporaba člena 6 Uredbe (EU) 2023/2844 pred 1. majem 2025 ni načrtovana.

Zadnja posodobitev: 17/04/2026

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.